

**Różnorodność
w spotkaniach
młodzieży**
Checklista

Niniejsza checklista dedykowana jest organizatorom/-kom oraz animatorom/-kom międzynarodowych projektów młodzieży. Jej zadaniem jest pomóc w przygotowaniu spotkania młodzieży uwzględniającego różne aspekty różnorodności na wszystkich jego etapach: od planowania, organizacji, opracowania programu, po wybór metod i podsumowanie projektu. Aspekty zawarte w checkliście mogą być drogowskazem i wsparciem w procesie tworzenia projektów różnorodnych tematycznie, w których bierze udział młodzież o różnych zainteresowaniach ze wszystkich środowisk, bez względu na pochodzenie, kolor skóry, status ekonomiczny, znajomość języka obcego, wyniki w nauce itp. Zachęcamy do korzystania z checklisty każdorazowo, planując spotkanie młodzieży. Życzymy powodzenia w realizacji różnorodnych pomysłów i projektów, które kształtują w młodzieży postawę otwartości i zrozumienia dla różnic, przełamują stereotypy i uprzedzenia oraz przyczyniają się do przeciwdziałania dyskryminacji.

TERMIN I MIEJSCE PROJEKTU

1.	Termin i miejsce spotkania są dogodne – nie utrudniają udziału jakiegś grupie społecznej (np. wymiana nie odbywa się w czasie ważnych świąt religijnych bądź w miejscu trudno dostępnym komunikacyjnie).		
2.	Miejsce spotkania pozbawione jest barier dla osób o ograniczonej sprawności ruchowej.		

ORGANIZATORZY/-KI, ANIMATORZY/-KI WYMIANY

3.	Zespół odpowiedzialny za organizację spotkania jest zróżnicowany. Także w taki sposób odzwierciedla się w projekcie różnorodność społeczną.		
4.	Zespół organizujący spotkanie ma podstawową wiedzę w zakresie różnorodności, a w swojej postawie, słowach i czynach w czasie projektu odnosi się z szacunkiem do wszystkich osób, niezależnie od ich statusu społecznego, narodowości, płci, wieku, niepełnosprawności, orientacji seksualnej itp.		
5.	Organizatorzy/-ki, animatorzy/-ki wymiany mają wystarczającą wiedzę na temat uczestników/-czek swojego projektu, w szczególności ich pochodzenia kulturowego i społecznego, sytuacji ekonomicznej, edukacyjnej, prawnej itp.		
6.	Zespół organizujący spotkanie aktywnie piętnuje wszelkie przejawy dyskryminacji, które pojawiają się wśród młodzieży w czasie projektu (np. przemoc słowną czy fizyczną na tle czyjeś odmienności).		

REKRUTACJA

7.	W przypadku otwartego naboru do projektu (np. w wymianie pozaszkolnej) ogłoszenie o naborze rozpowszechniane jest wieloma kanałami i w różnorodnych środowiskach. Rekrutacja prowadzona jest w sposób transparentny, a kryteria wyboru dobrane są tak, aby zapewniały zróżnicowany skład grupy.		
8.	W przypadku wymiany szkolnej udział w projekcie jest otwarty dla wszystkich uczniów i uczennic (danej klasy), bez względu na ich wyniki w nauce oraz stopień znajomości języka obcego.		
9.	Ogłoszenie o naborze, formularz zgłoszeniowy i sama procedura zgłoszenia nie stwarzają zainteresowanym barier (np. z uwagi na niepełnosprawność, utrudnienie w dostępie do internetu, nieznaną języka itp.).		
10.	Projekt jest dostępny dla osób defaworyzowanych (ze względów ekonomicznych, społecznych, edukacyjnych, zdrowotnych, kulturowych itp.). W razie potrzeby oferowane jest odpowiednie wsparcie, które umożliwi udział takich osób w projekcie.		

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY, PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO WYJAZDU

11.	Oczekiwania osób uczestniczących odnośnie wymiany, szczególnie jej programu, są zbierane i w miarę możliwości uwzględniane.		
12.	Formularz zgłoszeniowy zawiera pytanie o ewentualne szczególne potrzeby (żywieniowe, zdrowotne, językowe, kulturowe itp.) danej osoby.		

13.	Jeśli planowane jest zakwaterowanie młodzieży w rodzinach, formularz uwzględnia miejsce na istotne dla rodziny goszczącej informacje o osobach uczestniczących. Pozwoli jej to lepiej przygotować się na przyjęcie gości. Formularz może też obejmować zgodę uczestnika/-czki na przekazanie rodzinie przyjmującej jego/jej danych kontaktowych, aby już przed wymianą obie strony mogły nawiązać pierwszy kontakt.		
14.	Młodzież jest przygotowana do wymiany i uwrażliwiona na aspekt różnorodności (np. w ramach spotkania organizacyjnego, warsztatów przygotowawczych, dzięki lekturze przekazanych przez organizatorów tekstów itp.).		
ZAKWATEROWANIE I WYŻYWIENIE			
15.	Rozkład zakwaterowania, wspólne posiłki, program i czas wolny sprzyjają interakcji oraz poznawaniu się młodzieży.		
16.	W przypadku zakwaterowania u rodzin osoby przyjmujące dysponują kluczowymi informacjami o swoich gościach (na temat ich pochodzenia, przyzwyczajęń żywieniowych, zainteresowań itp.).		
17.	Posiłki odpowiadają zróżnicowanym potrzebom osób biorących udział w spotkaniu (uwzględnione są diety, nietolerancje żywieniowe, aspekty etyczne, tradycje kulturowe i religijne).		
PLANOWANIE I REALIZACJA PROJEKTU			
18.	Młodzież współuczestniczy w przygotowaniu i realizacji projektu.		
19.	W programie przewidziano czas na bieżącą ewaluację i wzajemne udzielanie sobie informacji zwrotnej.		
20.	Program umożliwia osobom uczestniczącym odbycie ich praktyk religijnych (np. modlitwę czy udział w nabożeństwie).		
KOMUNIKACJA W CZASIE PRZYGOTOWANIA I REALIZACJI PROJEKTU			
21.	Stosuje się język wrażliwy na różnorodność i płeć (pozbawiony sformułowań nieprzyjaznych i wykluczających, w miarę możliwości uwzględniający żeńskie formy).		
22.	W komunikacji z uczestnikami/-czkami informacje przekazywane są w sposób łatwy do czytania i zrozumienia (por. www.easy-to-read.eu/pl/) bądź stosuje się (mniej rygorystyczne) zasady prostego języka (por. www.ppp.uni.wroc.pl/).		
23.	Każda osoba uczestnicząca w spotkaniu ma możliwość komunikowania się w preferowany przez siebie sposób (zapewniono tłumaczenie lub pośrednictwo językowe, stosowane są alternatywne formy komunikacji).		
24.	Prowadzący spotkanie dają wszystkim osobom uczestniczącym przestrzeń do dyskusji i wymiany poglądów; zachowują otwartość na podejmowanie różnych tematów i nie narzucają własnego punktu widzenia. Mają przy tym podstawowe umiejętności moderowania dyskusji i rozwiązywania ewentualnych konfliktów.		

WYBÓR METOD

25.	Metody stosowane w trakcie programu pomagają ukazać różnorodność grupy, podkreślić jej wartość i potencjał, a także pokazać to jako wzbogacenie. Służą zwiększeniu świadomości i kompetencji międzykulturowych młodzieży.		
26.	Podkreślając bogactwo i walory różnorodności, projekt wzmacnia to, co wspólne, co łączy młodzież z różnych środowisk.		
27.	Zasady wzajemnego poszanowania różnorodności są ujęte w „kontrakcie grupowym” wypracowanym wspólnie z młodzieżą na początku spotkania.		
28.	Proponowane metody są dostosowane do kognitywnych i fizycznych oraz kulturowych możliwości osób uczestniczących i/lub oferują alternatywne formy zaangażowania.		
29.	Program spotkania jest adekwatny do wieku, zainteresowań, potrzeb i oczekiwań osób uczestniczących.		
30.	Metody pozwalają uczestnikom/-czkom na twórcze wyrażenie ich indywidualności i nie powielają uogólniających wzorców kulturowych bądź społecznych opartych na stereotypach i uprzedzeniach.		
31.	Zadania proponowane w czasie programu są dostępne dla wszystkich zainteresowanych, a nie rozdzielane według kryterium płci.		
32.	W dyskusjach, prezentacjach itd. uczestniczą przedstawiciele i przedstawicielki różnych grup (ze względu na płeć, pochodzenie, sprawność itp.)		
33.	Udział młodzieży w poszczególnych metodach oparty jest na zasadzie dobrowolności.		
34.	Praca w małych grupach sprzyja ukazaniu i docenieniu różnorodności, nikogo jednak nie wykluczając (np. ze względu na poziom kompetencji językowych).		
35.	Wieczór kulturowy (np. polsko-niemiecki) poparty jest krytyczną refleksją (kultura narodowa nie jest jedynym/głównym elementem tożsamości człowieka) bądź zastąpiony innymi twórczymi metodami, podkreślającymi zróżnicowanie młodzieży (wieczór talentów, talkshow, dyskoteka przygotowana przez uczestników/-czki itp.).		
36.	Zdjęcia i inne materiały wizualne oraz medialne wykorzystywane w czasie programu odzwierciedlają faktyczne zróżnicowanie świata i nie zawężają jego wyobrażeń do koncepcji narzucanych przez społeczną większość.		

Opracowanie: Magdalena Zatylna, Dominik Mosiczuk